

ÖSTERMALMS STADSDELSFÖRVALTNING

PARKMILJÖAVDELNINGEN NORRA INNERSTADEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SID 1 (7)

2013-185-

1.5.1.

2013-04-09

Handläggare: Therese Rosén

Telefon: 08-508 09 021

Till

Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2013-04-18

Trafikförändringar i SL-trafiken 2013/2014

Remiss från Trafik- och renhållningsnämnden

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Ärendet hanteras med omedelbar justering
3. Tjänsteutlåtande med protokollsutdrag tillställs Trafik- och renhållningsnämnden

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Landstingets Trafikförvaltning (tidigare SL) har begärt yttrande från Stockholms stad med anledning av förslag till trafikförändringar i SL-trafiken 2013/2014. Trafik- och renhållningsnämnden (TRN) i staden samordnar stadens remissvar till Landstinget. TRN har i sin tur skickat ärendet på intern remiss till bl a Östermalms Stadsdelsnämnd (SDN).

Föreslagen bruttolista på trafikförändringar gäller linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid som ska träda i kraft i december 2013.

Stadsdelsförvaltningen (SDF) är positiv till att Landstingets Trafikförvaltning genom remissen visar vilka kollektivtrafikförändringar som planeras. Enligt SDF är det angeläget att kollektivtrafiken byggs ut i takt med att staden växer.

Norra Djurgårdsstaden (NDS) är ett av stadens största stadsutvecklingsprojekt och ska byggas utifrån högt uppsatta miljömål i syfte att skapa en miljömässigt hållbar stadsdel. SDF anser att det är viktigt att kollektivtrafiken i området är mycket god så att boende i NDS ges goda förutsättningar att resa miljösamt. Det viktigt med förbättringar av 55:an och 62:an alternativt 72:an till NDS.

I remissen aviserades förändringar av bland annat stombusslinjerna 1 och 4. Dessa förändringar är SDF kritisk till då det innebär försämringar för boende på Gärdet. Landstingets Trafikförvaltning har dock i ett brev den 2 april meddelat att man under de närmaste åren inte kommer genomföra de tidigare föreslagna förändringarna av buss 1 och 4.

Södra Djurgården med dess expanderande evenemangsutbud är Stockholmsregionens mest populära besöksmål för stockholmare och turister. SDF anser att för-

Box 24156, 104 51 Stockholm. Besöksadress Karlavägen 104

Tel 08- 508 10 000 vx. Fax 08- 508 10 099

E-post ostermalm@stockholm.se

Twitter.com/ostermalms_sdf

Facebook.com/ostermalmssdf

www.stockholm.se/ostermalm

stärkningar av nuvarande kollektivtrafik till och från Södra Djurgården är av stor vikt för att öka tillgängligheten och undvika nuvarande problem.

SDF vill även passa på att flagga för trafikförändringar som behöver ske längre fram i tiden. På Lappkärrsberget kommer det att byggas cirka 700 nya studentlägenheter och Albano-området kommer att omvandlas till ett universitets- och högskoleområde vilket ställer krav på ökad kapacitet i kollektivtrafiken.

Bakgrund

Landstingets Trafikförvaltning (tidigare SL) har begärt yttrande från Stockholms stad med anledning av förslag till trafikförändringar i SL-trafiken 2013/2014. Trafik- och renhållningsnämnden (TRN) i staden samordnar stadens remissvar till Landstinget. TRN har i sin tur skickat ärendet på intern remiss till bl a Östermalms Stadsdelsnämnd (SDN).

Från och med den 1 januari 2013 har AB SL:s verksamhet omorganiserats till den nyinrättade Trafikförvaltningen inom Stockholms Läns Landsting. Det innebär att SLs tidigare medarbetare nu är anställda i Trafikförvaltningen. Av juridiska och ekonomiska skäl kommer dock avtal och tillgångar som rör trafikverksamheten att vara kvar i AB SL.

Den 2 april informerade Trafikförvaltningen i ett brev att de förändringar som aviserades i remissen för buss 1 och 4 inte längre var aktuella att genomföra under 2014. Trafikförvaltningen meddelar att det under de närmaste åren inte planeras några förändringar av stomlinje 1 och 4 och att fördjupade utredningar av Stomnässtrategins förslag kommer att genomföras för att fastslå hur dessa linjer och övrig trafik på Gärdet skall trafikera i framtiden.

Ärendet

Arbetet med trafikförändringar innefattar både möjliga trafikutökningar men även eventuella reduceringar i trafiken. Förslagen bruttolista på trafikförändringar gäller linjestreckningar, turtäthet och trafikeringstid har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna. Hänsyn har även tagits till de förslag till trafikförändringar som har inkommit från resenärerna.

Utgångsläget är att föreslagna förändringarna ska träda i kraft i december 2013, men avsteg från detta kan förekomma. Flera av trafikförändringsförslagen är beskrivna på en översiktlig nivå och behöver utredas grundligare vad gäller kostnader och konsekvenser innan beslut kan tas om att genomföra dem.

Nedan följer ett utdrag av de förändringar som föreslås, med fokus på trafik som berör Östermalms stadsdelsområde.

Tunnelbana

I Östermalms stadsdelsområde finns två tunnelbanelinjer och sammanlagt sju tunnelbanestationer. Det är för närvarande inte möjligt att förtäta trafiken under hög-

trafiktid då infrastrukturens kapacitet utnyttjas fullt ut. Eventuellt kan det finnas möjlighet att köra ytterligare någon enstaka avgång. Detta undersöks, och något prov kommer att ske bland annat för att undersöka om/hur detta kan påverka punktligheten i trafiken.

För 2014 finns följande idéer till utökad trafik utanför de sk maxtimmarna, vilket innebär en fortsättning på det arbete som skett sedan ett par år tillbaka just med ökningarna i anslutning till maxtimmarna och under kvällar/helger:

Tiden då maxtrafik råder på Röda linjen förlängs något. Utökad trafik del av söndagar på Röda linjen Liljeholmen-Tekniska. Fler långa tåg och/eller ökad turtäthet sena kvällar/ nätter på fredagar och lördagar. Förlängd rusningstid under sommaren på Röda linjen. Normaltidtabell införs en vecka tidigare i augusti.

Spårväg City

Under 2014 planeras tillgänglighetsanpassningar av spårväghållplatser att genomföras på främst Södra Djurgården. Arbetet kommer att förläggas till de tidpunkter då Södra Djurgården har lågsäsong (oktober-april, förutom december). Det leder till att trafiken delvis kommer att behöva stängas av. Främst rör det delarna öster om Liljevalchs/Gröna Lund. Omfattning och utseende på ersättningstrafiken utarbetas, men är ännu inte fastställd. Inriktningen är att genomföra arbetena så att spårvagnstrafiken kan fortgå till åtminstone Liljevalchs/Gröna Lund. Ersättnings trafik med buss ska synkroniseras med spårvagnstrafiken. Förutom tillgänglighetsanpassningen driver Stockholms stad tätskiktsrenovering av betongkonstruktionerna kring Sergels torg. Enligt nuvarande planering berörs själva spårvagnstrafiken först efter 2014.

Till skillnad från huvuddelen av SL-trafiken har linje 7 sin trafiktopp under sommarmånaderna och på helger då besökare åker ut till Södra Djurgården. Det gör att en relativt omfattande förstärkning av trafiken på Södra Djurgården behöver köras under sommarhalvåret. Med anledning av det stora resandet på Linje 7 (Sergels torg-Waldemarsudde) planeras trafiken att köras med som tätast 6-minuterstrafik under sommarhalvåret (slutet av april-september). Motsvarande trafik kördes under sommaren 2012. Krävs ytterligare förstärkningar av trafiken kan andra åtgärder behöva vidtagas.

Under våren 2013 planeras ett trafiktekniskt prov av tidtabellslös trafik att genomföras. Tanken är att under extrem toppbelastning låta spårvagnarna avgå före tidtabellstid om de är fullsatta för att på så sätt uppnå en högre kapacitet i systemet. Beroende på provets utfall ger kan trafiken komma att bedrivas på det viset under 2014 då toppbelastning råder. Förutom förstärkning av linje 7 finns möjlighet för Trafikförvaltningen att beställa trafik med tursatta museala vagnar som förstärkning. Det övervägs om 15-minuterstrafiken kvällstid under vinterhalvåret ska förtätas till 12-minuterstrafik. Förslaget går ut på att utnyttja befintliga resurser mer effektivt då tätare trafik uppnås med samma vagninsats, och att minska behovet av evenemangstrafik kvällstid under vinterhalvåret.

Roslagsbanan

Roslagsbanan har två stationer i Östermalms stadsdelsområde, Östra station och Universitetet. På Roslagsbanan genomförs inom ramen för program Roslagsbanans utbyggnad en mängd åtgärder. Kapaciteten avses ökas och restiderna avses förkortas genom dubbelspårsutbyggnader och inköp av nya fordon. Bullerbekämpande åtgärder, trafiksäkerhetshöjande åtgärder och tillgänglighetsanpassning genomförs. Alla dessa åtgärder medför inskränkningar i trafiken periodvis.

Lidingöbanan

Lidingöbanans ändhållplats Ropsten ligger i Östermalms stadsdelsområde. Lidingöbanan planeras stängas av för upprustningsarbeten relaterade till Spårväg City från juni 2013 till årsskiftet 2014/15. Tider för trafikstart och avstängning i anslutning till upprustningsarbetet är beroende på framdriften i planprocesser. Under tiden trafikeras södra Lidingö av bussar.

Buss

1 Stora Essingen-Frihamnen

Det övervägs att ändra linjesträckningen som en följdförändring av att linje 4 förändras i enlighet med den sk stomnåtsstrategin. Linjen upphör då att trafikera sträckan Karlaplan – Gärdet – Frihamnen för att få ny ändhållplats vid Radiohuset enligt dagens körväg för linje 4. Mellan Karlaplan och Frihamnen ersätter då en förändrad linje 56.

4 Radiohuset-Gullmarsplan

Det övervägs att ändra linjesträckningen i enlighet med stomnåtsstrategin och får då ny körväg från Karlaplan via Lindarängsvägen liknande dagens linje 72 till Frihamnen i en första etapp tills dess Loudden exploateras och linje 4 förlängs dit. Sträckan Karlaplan – Radiohuset utgår därmed och övertas av en förändrad linje 1. Som en följd av detta förändras även linje 72.

Båda dessa förändringar avseende stomnåtslinjerna 1 och 4 har som sagt skjutits på framtiden enligt brev den 2 april från Trafikförvaltningen.

40 Reimersholme-Lappkärrsberget-(Stora Skuggan)

Det övervägs att på grund av inkomna kundsynpunkter se över det befintliga utbudet med avseende på turtäthet under rusningstid.

52 Nybroplan-Fridhemsplan

Det övervägs att se över om linje 52 skulle kunna överta linje 69 och 69K sträckning mellan Sergels Torg och Blockhusudden/Kaknästornet och därmed förlängas från Nybroplan till Kaknästornet. Ny linjesträckning för linje 52 blir då Fridhemsplan - Sergels Torg – Blockhusudden medan 52K trafikerar delsträckan Centralen-Kaknästornet.

53 Roslagstull-Henriksdalsberget-(Finnberget)

Det övervägs att se över om linjesträckningen för linje 53 kan ändras genom att delen mellan Tegelbacken och Henriksdal förs över till en förändrad linje 69. Linjesträckningen för linje 53 skulle då bli Roslagstull-Tegelbacken.

55 Hjorthagen-Sofia(Tengdahls gatan)

Det övervägs att utöka turutbudet på linje 55 får med anledning av den förväntade ökade inflyttningen i området runt Gasverket.

56 Hornsberg-Hakberget

Det övervägs att på grund av inkomna kundsynpunkter se över det befintliga utbudet med avseende på turtäthet och linjesträckningen på linjen. Vidare så övervägs det att som en följdförändring av en förändrad linje 1 ändra även linje 56 som då upphör att trafikera sträckan mellan Historiska museet - Hakberget och istället viker av via Banérgatan till Valhallavägen och därefter i nuvarande linjesträckning för stomlinje 1 till Frihamnen. Linje 56 får då samtidigt utökad turtäthet för att bättre kunna utgöra en ersättning för linje 1 på Gärdet, dock får linje 56 inte fullt så hög turtäthet som linje 1. Även linje 73 skulle då förändras och kompenseras då delvis för linje 1 på delar av linjesträckningen.

62 Fredhäll-Storängsbotten

Det övervägs att utöka turutbudet dagtid vardagar samt även se över möjligheterna att förlänga linjen till Hornsbergsområdet samt Stadshagens tunnelbanestation.

69/69K Tomtebodavägen-Kaknästornet

Det övervägs att se över möjligheten att ändra linjesträckningen genom att låta linjen utgå mellan Centralen och Blockhusudden/Kaknästornet. Denna del skulle då övertas av en förlängd linje 52. Den återstående delen mellan Tegelbacken och Tomtebodavägen skulle då eventuellt kunna slås samman med den södra delen av linje 53 till Henriksdal.

72 Frihamnen-Karlbergs station

Det övervägs att se över om inte linje 72 skulle bli överflödigt på sträckan mellan KTH och Frihamnen i det fall linje 4 dras om och förlängs till Frihamnen. Linje 72 får därför då ny körväg från KTH via Fiskartorpsvägen till Ropsten varmed en koppling mellan de viktiga bytespunkterna Ropsten, KTH/Stockholms östra, Odenplan och Karlberg erhålls. Vid öppnandet av Citybanan upphör linjen att trafikera sträckan Odenplan - Karlberg och ändras att istället trafikera från Odenplan till Karolinska/Hagastaden. I samband med detta kan linjen år 2017 även konverteras till stomlinje 6 om målen avseende framkomlighet och restid för stomlinje uppfylls. På sikt kan även en framtida stomlinje 6 komma att förlängas via Lidingö centrum till norra Lidingö.

73 Ropsten Karolinska sjukhuset

Med anledning av att linje 72 eventuellt förändras att trafikera från KTH till Ropsten övervägs det att se över om inte linje 73 då mister sin funktion mellan KTH och Ropsten. Iså fall ändras den eventuellt att istället trafikera från KTH via Li-

dingövägen och Tegeluddsvägen till hållplats Östhammarsgatan (nuvarande ändhållplats för linje 72).

76 Ropsten-Norra Hammarbyhamnen

Det övervägs att tidigarelägga trafikeringstart till ca kl. 05:30 vardagar. Vidare så övervägs det att under sommaren införa nya avgångar under industrisemestern för att på så sätt likrikta utbudet under sommaren.

203 Ropsten-Larsberg

Det övervägs att se över turutbudet i rusningstid efter ett flertal inkomna kundsynpunkter.

204 Ropsten-Elfvik

Det övervägs att förlänga någon enstaka tur i rusningstid till att starta i Ropsten istället för Södergarnsvägen. Detta i syfte att minska bytestiden för resande.

206 Ropsten-Gångsätra(Lidingö sjukhus)

Det övervägs att se över om en förlängning av linjen till att trafikera det nya Dalénumområdet är möjlig. I samband med detta övervägs det även att se över turutbudet. Syftet är att skapa förbindelser med Ropsten genom busstrafik samt även möjligtvis en koppling Nacka via båttrafik, Sjövägen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Parkmiljöavdelningen Norra Innerstaden som är gemensam för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms SDF. Djurgårdens Intressenter samt Föreningen Östermalm har tillskrivit SDF i ärendet. Även SDNs råd för funktionshindersfrågor har inkommit med synpunkter. SDF har tagit del av skrivelserna i beredningen av ärendet.

Förvaltningens synpunkter

SDF är positiv till att Landstingets Trafikförvaltning genom remissen visar vilka kollektivtrafikförändringar som planeras under 2014. Enligt SDF är det angeläget att kollektivtrafiken byggs ut i takt med att Stockholm växer. Kollektivtrafikutvecklingen är också viktig för att möta stadens mål om att minska resande med bil. Det är särskilt angeläget att kollektivtrafiken stärks till stadens nya utvecklingsområden.

NDS är ett av stadens största stadsutvecklingsprojekt och ska byggas utifrån högt satta miljömål för att kunna skapa en miljömässigt hållbar stadsdel. De boende i den nya stadsdelen har nu börjat flytta in. Planeringen av området utgår från att det ska finnas en god tillgång till kollektivtrafik, låga parkeringstal och ett lågt privat bilinnehav. SDF anser därför att det är viktigt att kollektivtrafiken i området är mycket god så de boende i NDS ges goda förutsättningar att resa miljösamt. Det är viktigt att förbättringar av 55:an och 62:an alternativt 72:an till NDS prioriteras och kommer till stånd snarast möjligt. Buss 55 bör förstärkas framförallt med tåtareurer på kvällar och helger. Busstrafiken behöver stärkas ytterligare och SDF

anser att 62:an alternativt 72:an bör dras om och trafikera NDS.

I remissen aviserades förändringar av bland annat stombusslinjerna 1 och 4 inom Östermalms stadsdelsområde. Dessa förändringar är SDF kritisk till då de innebär försämringar för boende på Gärdet. Trafikförvaltningen informerade i ett brev den 2 april att man under de närmaste åren inte planerar några förändringar av buss 1 och 4. Trafikförvaltningen konstaterar att de eventuella förändringarna av stombusslinje 1 och 4 inte med nödvändighet behöver genomföras redan 2014. Trafikförvaltningen har därför valt att avvakta ovanstående eventuella förändringar till dess att utbyggnaden av Spårväg city och NDS kommit längre. Fördjupade utredningar av stombussstrategins förslag kommer att genomföras för att fastslå hur dessa linjer och övrig trafik på Gärdet skall trafikera i framtiden. Förslagen på förändringar av buss 1 och 4 inför 2014 gäller alltså inte längre.

Södra Djurgården med sitt växande evenemangsutbud är Stockholmsregionens mest populära besöksmål för stockholmare och turister. SDF anser att förstärkningar av nuvarande kollektivtrafik till Djurgården är av stor vikt för att öka tillgängligheten inom Stockholms innerstad och undvika nuvarande problem. Trots att trafikeringen på Spårväg City utökas så är spårvagnen ofta fullsatt. Den kan vara fullsatt redan vid avgång från Sergels Torg, särskilt under helger, sommaren och vid stora evenemang. Förbättrad kollektivtrafik till Djurgården är ett mål som anges i Översiktplanen för Nationalstadsparken. Det är positivt att trafiken utökas sommaren 2013, och att tidtabellslös trafik kan vara fördelaktig, med ytterligare förstärkning vid trafiktoppar. Stor flexibilitet med beredskap för insättning av förstärkningstrafik med bussar med kort varsel är nödvändig.

SDF vill även passa på att flagga för trafikförändringar som behöver ske längre fram i tiden. På Lappkärrsberget kommer det att byggas cirka 700 nya studentlägenheter och Albano-området kommer att omvandlas till ett universitets- och högskoleområde vilket ställer krav på ökad kapacitet i kollektivtrafiken. SDF anser att Trafikförvaltningen bör se över busstrafiken till området samt överväga att öppna den andra uppgången till tunnelbanestationen Universitetet för att förbättra tillgängligheten för boende på Lappkärrsberget.

Avslutningsvis anser förvaltningen att det är angeläget att Trafikförvaltningen kommunicerar med allmänheten om de trafikförändringar som planeras.

Bilagor

1. Remissen
2. Skrivelse från Djurgårdens Intressenter
3. Skrivelse från Föreningen Östermalm
4. Brev från Trafikförvaltningen den 2 april 2013
5. Synpunkter från Rådet för funktionshindersfrågor